

עם הפנים ליישובים מתווה לשיחת מפקד עם מפקדים: שינוי משימה בגזרת הדרום - מתמרון להגנה

המפקד,

כוחותיך לקחו חלק משמעותי בתמרון הקרקעי ברצועת עזה וכעת הם נדרשים לעבור למשימת הגנה ואבטחה במרחב מערב הנגב. משימה זו שונה מהותית מהמשימות הקודמות של הכת, ועלינו להכין את עצמנו אליה תוך הבנת המורכבות שבמעבריות ואופייה ואתגריה הייחודיים של המשימה הדשה. מטרת המערך שלפניך להכין את הכוחות למעבר ממשימות התקפה להגנה, לצד שמירת הדריכות הנדרשת לפעולות התקפיות.

גורם מעביר: מ"פ

קהל יעד: סגל הפלוגה (מ"מים ומ"כים)

מטרות:

- הכרת האתגרים הערכיים הצפויים במעבר ממשימות תמרון למשימות הגנה.
- זיהוי נקודות תורפה ערכיות והתמודדות עמן.

מבנה המערך:

פתח בהצגת מטרות השיחה והרחב לגבי שינוי המשימה של הפלוגה:

- בימים אלו סיימנו את משימת התמרון בעומק רצועת עזה. כעת, אנחנו עוברים להמשך פעילות הגנה ביישובי מערב הנגב, לצד כוונות לביצוע משימות פשיטה על יעדים של האויב.
- משימת ההגנה הניצבת בפנינו כעת שונה מהותית ממשימת ההתקפה בעומק הרצועה. על כן, לצד הבהרת הרעיון המבצעי ופירוט המשימות, עלינו להכין את פקודינו לאתגרים שמזמנת לנו המשימה ולחזק בקרבם את תובנת המשימה, נוכח מטרות המלחמה.

ערוך סבב בין המשתתפים ובקש מהם לבחור אירוע משמעותי מימי התמרון שאפשר לשאוב ממנו כוחות או תובנות למשימות הבאות הניצבות לפתחנו. תוכל להיעזר בשאלות המנחות הבאות:

- איזה אירוע מהפעילות שלנו נחרט לך בזיכרון? למה?
- מה האירוע מלמד עלינו ככח? כיצד באו לידי ביטוי העוצמות שלנו באירוע?
- אלו ערכים באו לידי ביטוי באירוע? מה ניתן ללמוד ממנו לאתגרים שעוד נכוננו לנו?

סכם את פעילות הפלוגה במהלך התמרון, שים לב לדגשים הבאים:

- הקפד על סקירה מסודרת לפי ציר הזמן.
- התייחס להישגים מבצעיים מרכזיים.
- הדגש היבטים ערכיים חיוביים בפעילות הכח (כדוגמת: דבקות במשימה, אחריות, מקצועיות, דוגמא אישית, רעות וערבות הדדית וכו') תוך התייחסות לאירועים הספציפיים בהם הם באו לידי ביטוי.
- הקפד לציין במעמד זה נפגעים וחללים מהפלוגה.
- תוכל להיעזר בציר הזמן המתעדכן של חיל החינוך והנוער כדי לעגן את האירועים המרכזיים של הפלוגה בהקשר רחב יותר.

כעת התמקד במשימות הבאות העומדות בפני הפלוגה. שאל:

- מה הם המאפיינים של משימות ההגנה העומדות בפנינו? במה הם שונים מהמשימות שמילאנו במלחמה עד כה?
- מה האתגרים במעבר ממשימות התמרון למשימות הבאות? כיצד ניתן להתמודד נכון עם המעבר?
- מה הקשיים שעשויים להתעורר בביצוע משימות הגנה? מה נדרש מאתנו כדי להתמודד עמם?

סכם תוך התייחסות לדגשים הבאים:

המעבר מלחימה עצימה להגנה:

הלחימה של הפלוגה ברצועת עזה התאפיינה בפעולה עצימה מאוד בה הגענו להישגים מרשימים, פגענו קשות בתשתיות הטרור של האויב וחסלנו מחבלים - כל זאת במטרה להגן על אזרחי מדינת ישראל בכלל ותושבי מערב הנגב בפרט.

המעבר הישיר למשימות הגנה, המתבצעות במרחב סמוך בקו אווירי של קילומטרים בודדים מהמקומות בהם נלחמנו עשוי לאתגר אותנו ועלינו להכין את עצמנו לקראתו.

ביקורת / התמרמות על שינוי המשימה:

- בין היתר עשויים חיילינו לשאול מדוע השתנתה המשימה כשהמלחמה עודה בעיצומה ולחוש כי משימת ההגנה היא משימה "איכותית" פחות. במענה לשאלה זו נדגיש את ההקשר הרחב של משימותינו:
- מתוך הבנה כי לפנינו לחימה ממושכת מתאים צה"ל כל העת את אופי וגודל כוחותיו ברצועה למתווה הפעולה המבצעית.
- מתוך מגמה לאפשר את חזרתם של תושבי מערב הנגב לבתיהם מעבה צה"ל באופן משמעותי את כוחות ההגנה בתוך ובקרבת היישובים.
- למרות השינוי במשימות הספציפיות, המשימה הכללית לא השתנתה – אנחנו ממשיכים לפעול כדי להגן על אזרחי מדינת ישראל ותושבי מערב הנגב.
- למרות שאנו ממוקדים במאמץ ההגנה יתכן ונידרש לבצע פעולות נוספות. נפעל בכל דרך שתידרש וככל שיידרש.

המפגש עם תושבי מערב הנגב:

- בניגוד לפעולתנו בעת התמרון, מתבצעת משימת ההגנה מתוך אוכלוסייה אזרחית ישראלית, החוזרת להתגורר בהדרגה באזור. עלינו להקפיד על מפגש נכון עם התושבים:
- תושבי מערב הנגב ומשפחות החטופים והנרצחים כואבים, דואגים ולעתים אף זועמים. עלינו לגלות כלפיהם אמפתיה ולכבד אותם ואת הדרך שלהם להתמודד עם המצב.
- מבחינת הסביבה האזרחית כל לובש מדים, בסדיר או במילואים, מהווה נציג של צה"ל כולו. על כן נדרש מאתנו להפעיל שיקול דעת, לנהוג באיפוק ולהימנע מכניסה לדיון או ויכוח עם התושבים.
- עלינו לזכור שאנחנו פועלים בסביבה אזרחית, עלינו לכבד את פרטיותם ורצונותיהם של התושבים ולהימנע מכניסה למרחבים פרטיים או קהילתיים ומצילומם.

שחיקה:

- משימות הגנה (שמירה, פטרולים וכד') עשויות להוביל לשחיקה ולירידה במשמעת ובדריכות המבצעית.
- עלינו לזכור כי המלחמה עודנה בעיצומה ולוודא כי חיילינו מגייסים את כל כוחותיהם כדי להמשיך ולבצע את משימותינו על הצד טוב ביותר.
- נזכור כי תגובה מהירה של המפקדים לכשלים מקצועיים וערכיים של החיילים וניתוח מייד שלם ימנע (או לפחות יצמצם) אירועים חריגים.
- במשימות ההגנה (ובמשימות פשיטה – במידה ונידרש להן) נקפיד על פעולה מתוך דבקות במשימה, אחריות, מקצועיות, דוגמה אישית וטוהר הנשק – בדיוק כפי שנהגנו כשתמרנו ברצועת עזה.
- במהלך התמרון ופעילות ההתקפה העצימה נכנסו לוחמים צעירים הישר מההכשרה ללחימה ולא ניכרו סממנים של הפרדה בין צעירים לוותיקים. זו הזדמנות למקם את החיילים לאור המשימה ולא לאור הפז"ם שלהם בצבא.

עיבוד חוויות הלחימה וערבות הדדית:

- במהלך המלחמה התמודדו חיילי הפלוגה עם אירועים מורכבים (התייחס באופן ספציפי לנפגעים וחללים במידה והדבר רלוונטי). במהלך התמרון לא היה ללוחמים זמן לעיבוד, אך משימות ההגנה, על השגרה החוזרת על עצמה שהן יוצרות, מזמנות הצפה של רגשות מחוויית העבר.
- עלינו לתת את הדעת בשילוב גורמי המקצוע כדי לוודא שתהליך זה מתבצע בצורה מיטבית.
- עלינו גם להיות מודעים לאפשרות ההתפתחות של התנהגות סיכונית המתאפשרת עם ירידת המתח המבצעי והמעבר לפעולה בסביבה עורפית: נהיגה בשכרות, שימוש בחומרים משני תודעה, התנהגות אלימה וכו'.
- עם תום הלחימה העצימה עלינו להטות אוזן לפקודינו ולקרוא להם לפעול בערבות הדדית, לתת כתף ולהטות אוזן לחבריהם.

זיכרון ומורשת הקרב:

- נקודת הזמן הזו, בה הלחימה העצימה בלב הרצועה טרייה בזיכרונו היא הזדמנות טובה להעמיק ולספר את סיפורנו כיחידה תוך מיקום שלו בסיפור הלאומי הרחב יותר.
- נשתתף בתחקור האירועים ונדגיש התנהלות ערכית נכונה, נספר את סיפורי הגבורה ונעמיק את מורשת היחידה, מורשת צה"ל ומורשת המדינה והעם.

עם הפנים ליישובים מתווה לשיחת מפקד (מ"מ או מ"כ) עם חיילים: שינוי משימה בגזרת הדרום - מתמרון להגנה

המפקד,

בימים אלו סיימו חיילי היחידה את משימותיהם בתמרון בעומק רצועת עזה ועוברים למשימות הגנה ואבטחה במרחב מערב הנגב. משימה זו שונה מהותית מהמשימות הקודמות של הכח, ועלינו להכין את עצמנו אליה. מערך זה הוא מתווה לשיחת מ"מ/מ"כ עם חייליו, במטרה לחזק את צדקת הדרך, תובנת המשימה ותחושת הלכידות של המסגרת.

גורם מעביר: מ"מ / מ"כ

קהל יעד: חיילי המחלקה / כיתה

מטרות על:

- הכרת האתגרים הערכיים הצפויים במעבר ממשימות תמרון למשימות הגנה.
- הבהרת המצופה מהחיילים בהיבט הערכי במשימת ההגנה.

מטרות ביניים:

1. החייל יתאר את תמונת המצב העדכנית בגזרת עזה ומערב הנגב.
2. החייל יבחין בין מאפייני משימת ההתקפה ומשימת ההגנה.
3. החייל יכיר את האתגרים הצפויים במשימת הגנת הישובים.
4. החייל יתאר תובנות ומסקנות ממשימתו ברצועת עזה ואת משמעותם למשימתו החדשה.
5. החייל יסביר את הדגשים הערכיים המצופים ממנו בעת הזו לצורך העמידה במשימה ומימוש מטרות המלחמה.

מבנה המערך:

סקור בפני פקודיך את תמונת המצב בעת הזו:

- לאורך שבועות ארוכים של לחימה ברצועת עזה השיג צה"ל הישגים רבים: השתלטות על מעוזי חמאס ברחבי רצועת עזה, חשיפת המנהרות והשימוש הציני של המחבלים בבתי-חולים ובתשתיות אזרחיות, איסוף חומר מודיעיני רב-ערך, השמדת תשתיות טרור וחיסול מחבלים רבים.
- צה"ל בכלל והפלוגה שלנו בפרט פעלו בנחישות ובמקצועיות לאור ערכי צה"ל. חתרו למגע וניצחו בקרבות פנים אל פנים תוך הסבת אבדות רבות לאויב.
- במסגרת ההיערכות מחדש של צה"ל למרחב והחזרה ההדרגתית של תושבי מערב הנגב לביתם, יחידתנו משנה את משימתה בעת הזו - אנחנו עוברים להמשך פעילות הגנה ביישובי מערב הנגב, לצד כוננות לביצוע משימות פשיטה על יעדים של האויב.

שאל:

- מה הם השינויים המרכזיים שאתם מזהים במעבר שלנו מהתקפה בעומק הרצועה להגנה ביישובים?
- מה האתגרים שלדעתכם נצטרך להתמודד איתם בגזרה זו?
- אילו תובנות/מסקנות אנו יכולים לקחת איתנו מהלחימה בעומק הרצועה לטובת הפעילות המבצעית כאן?

התייחס לנקודות שעלו בשיחה תוך פירוט האתגרים השונים. תוכל להיעזר בטבלה הבאה:

מענה	אתגר
<ul style="list-style-type: none"> • משימת העל שלנו לא השתנתה. אנחנו ממשיכים להגן על מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. עשינו זאת בתמרון ברצועת עזה, ואנחנו ממשיכים לעשות זאת כיום בעוטף. • במהלך המלחמה חמאס פורק בהדרגה מיכולותיו לשוב ולפגוע באזרחי ישראל וגם בימים אלו ממשיכים כוחות צה"ל הפועלים בעומק הרצועה להלום בו. • במידה ונדרש לכך, נופעל גם אנחנו בפשיטות ומאמצים מרוכזים בתוך רצועת עזה. לא חזרנו לתפיסת ההגנה ערב ה-7 באוקטובר. צה"ל שינה את כללי הפעולה ברצועת עזה ויפעל בעומק הרצועה ככל שיידרש. • המעבר שלנו למשימת הגנה הוא צורך מבצעי וחלק מניהול מושכל של המלחמה. כחיילים מצה"ל, נמשיך להילחם באויב עד הכרעתו.	<p>תחושה שהמשימה בעזה לא הושלמה וכי על הפלוגה להמשיך ולהילחם בעומק הרצועה</p>

מענה	אתגר
<ul style="list-style-type: none"> מטרתה של משימת ההגנה היא לספק ביטחון לתושבי הדרום ולסכל ניסיונות אויבי לפגוע בהם. ההישגים שאליהם הגענו עד כה מאפשרים לנו להתייבב בהגנה שתמנע זאת. תכלית המשימה היא לאפשר את חזרת תושבי הדרום לבתיהם, לשיקום שגרת חייהם מתוך תחושת ביטחון. זוהי משימה מבצעית שאין חשובה ממנה. 	תחושה שהמשימה לא משמעותית
<ul style="list-style-type: none"> תושבי מערב הנגב ומשפחות החטופים והנרצחים כואבים, דואגים ולעתים אף זועמים. עלינו לגלות כלפיהם אמפתיה ולכבד אותם ואת הדרך שלהם להתמודד עם המצב. מבחינת הסביבה האזרחית כל לובש מדים, בסדיר או במילואים, מהווה נציג של צה"ל כולו. על כן נדרש מאתנו להפעיל שיקול דעת, לנהוג באיפוק ולהימנע מכניסה לדיון או ייכוח עם התושבים. נזכור כי אנו אמנם נציגי צה"ל, אך תפקידנו אינו להסביר את כל פעולות הצבא. יש להימנע מוויכוח או שיח פוליטי ואידיאולוגי. עלינו לכבד את פרטיותם ורצונותיהם של התושבים ולהימנע מכניסה למרחבים פרטיים או קהילתיים ומצילומם. 	קושי במפגש עם תושבי האזור
<ul style="list-style-type: none"> המלחמה עודנה בעיצומה ועלינו לוודא שאנחנו ממשיכים ומגייסים את כל כוחותינו כדי להמשיך ולבצע את המשימות הנדרשות מאתנו על הצד טוב ביותר. במשימות ההגנה (ובמשימות פשיטה – במידה ונידרש להן) נקפיד על פעולה מתוך דבקות במשימה, אחריות, מקצועיות, דוגמה אישית וטוהר הנשק – בדיוק כפי שנהגנו כשתמרנו ברצועת עזה. 	שחיקה

סכם את השיחה:

- עם פרוץ המלחמה יצאה החטיבה להגנת ישובי הדרום. בלמנו את המחבלים שפלשו לשטח ישראל, טיהרנו את השטח ויצאנו למתקפה עצימה ברצועת עזה שמטרתה סירוק יכולות הטרור של המאס ויצירת התנאים להשבתם של החטופים.
- לחמנו בגבורה ובעוז, נחלנו הצלחות והישגים, התגברנו על כל קושי, והבאנו לידי ביטוי את עוצמת החטיבה כולה, המורכבת מעוצמתו של כל אחד מהלוחמים בה.
- העוצמה וכוח העמידה ילוו אותנו גם במשימתנו החדשה, שתומכת את אותה המטרה - הגנה על מדינת ישראל.
- תמרנו העומק רצועת עזה עך-מנת להבטיח את ביטחונם של תושבי מדינת ישראל וכעת אנחנו ממשיכים במשימות הגנה לשם מילוייה של אותה תכלית. נוכחותנו במערב הנגב תסכל את מאמציו המתמידים של האוייב לזנב בנו ולפגוע בריבונותה של מדינת ישראל. הגנתנו הנחושה על הגבול ופעולות הפשיטה שלנו יאפשרו לתושבי מערב הנגב לחזור לבתיהם ולהשתקם.
- נזכור כי המלחמה לא תמה וכי ביטחונם של תושבי האזור מוטל על כתפיו. נמשיך ונפעל בדריכות מבצעית ובאחריות, תוך הקפדה על משמעת, ממלכתיות וטוהר הנשק.
- נקפיד על ממלכתיות ונדגיש את המלכד והמאחד. נגלה אמפתיה לתושבי האזור, נוקיר את עוז רוחם, נכבד את דרך התמודדותם ופרטיותם, וננהג ברגישות ובאחריות.
- נשמור על הרעות והערבות הדדית בינינו. נהיה ערים לחברים המצויים במצוקה ונסייע אחד לשני להתמודד עם קשיים ומשברים.
- נעלה על נס את הפרק החשוב שכתבנו בהיסטוריה הישראלית. נהיה גאים בשליחות שביצענו בעבור אזרחי ישראל, נטפח את מורשת הקרב ונזכור את הנופלים.